

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/592/2014
Identifikačné číslo spisu: 7112229178
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7112229178.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. N. N., bývajúceho v R., podnikajúceho na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom Ing. N. - N., s miestom podnikania v R., IČO: 34 571 256, zastúpeného v dovolacom konaní JUDr. Júliusom Kvetánom, advokátom v Humennom, Štefánikova 17. proti žalovanému Železnice Slovenskej republiky, so sídlom Klemensova 8, Bratislava, IČO: 31 364 501, o zaplatenie ušlého zisku a bezdôvodného obohatenia, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 19 C 317/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. januára 2014 sp.zn. 11Co 272/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.
Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice I rozsudkom z 15. marca 2013 č.k. 19 C 317/2012-61 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal ušlého zisku vo výške 90 383,58 € spolu s 16,5 % úrokom z omeškania od 1. októbra 2002 do zaplatenia, čo malo predstavovať ušlý zisk za obdobie od 1. augusta 2002 do 31. marca 2004 a nároku na zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 5 554,40 € spolu so 17 % úrokom z omeškania od 1. septembra 1998 do zaplatenia. Mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania vznikol nájomný vzťah založený písomnou zmluvou z 21. decembra 1996 s tým, že nájomný vzťah bol ukončený k 31. marcu 2003, ako to bolo konštatované v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Košice I 26C/55/2006 z 15. júna 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 3Co/371/2011 zo 16. októbra 2012. Právne posúdil uplatnený nárok žalobcu podľa Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje inštitút náhrady škody, bezdôvodného obohatenia a tiež premlčania vo vzťahu k nájmu a podnájmu nebytových priestorov. Vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania zo strany žalovaného skúmal, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že mu škoda vznikla a kto za ňu zodpovedá. Vychádzajúc z listinných dôkazov dospel k záveru, že žalobca už v tomto období mal poznatok o tom, že Ing. I. ako jeho spolunájomca nebytových priestorov tieto prestal užívať a žalovaný tým, že mu ich nedal k dispozícii, spôsobil mu škodu vo forme ušlého zisku a túto dokázal súčasne i vyčísliť. Neuveril tak tvrdeniu žalobcu o tom, že o vzniku škody a kto za ňu zodpovedá sa žalobca dozvedel až v priebehu roka 2006. Pokiaľ teda žalobca už v roku 2001 mal túto vedomosť a ušlý zisk vyčíslil najneskôr v roku 2003, dvojročná subjektívna premlčacia

lehota podľa občianskeho práva mu uplynula najneskôr v roku 2005. Keďže žalobca si žalobou uplatnil nárok z titulu ušlého zisku až 20. marca 2006, t.j. po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, v tejto časti nárok žalobcu zamietol. Žalobca nebol oprávnený uplatňovať ušlý zisk aj za obdobie po 31. marci 2003, keďže podľa záveru súdu nájomný vzťah k tomuto dátumu bol ukončený. Pri uplatnenom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v súlade s ustáleným právnym a skutkovým stavom veci vyplývajúcim z rozsudku Krajského súdu v Košiciach 4Co/211/2010-83 bol toho názoru, že zmluva o prevode práv a povinností uzatvorená medzi žalobcom a N. D. zo dňa 13. decembra 2005 bola uzatvorená v čase, kedy už subjekt G. nebol nositeľom žiadnych práv a povinností z nájomnej zmluvy, pretože právny vzťah z nej skončil uplynutím doby. Z uvedených dôvodov žalobu v celom rozsahu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Uznesením z 27. mája 2013 19C/317/2012-80 súd prvého stupňa opravil odôvodnenie rozsudku, a to tak, že správne malo odôvodnenie 5. strany, odsek 2., 5. riadok tohto rozhodnutia znieť: „nebytové priestory o rozlohe 846,89 m²“, a to s prihliadnutím na to, že podľa rozsudku zo dňa 15.3.2013 bola v ňom nesprávne uvedená rozloha nebytových priestorov „76,2 m²“.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 15. januára 2014 sp.zn. 11Co 272/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vrátane opravného uznesenia potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a s odôvodnením napadnutého rozsudku a na tieto poukázal. Po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvého stupňa nezodpovedali vykonaným dôkazom alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo. Súd prvého stupňa nároky žalobcu v prevažnej miere zamietol, berúc do úvahy námietku premlčania vznesenú žalovaným, s čím žalobca nesúhlasil argumentujúc, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty prvostupňový súd stanovil nesprávne a že premlčacia doba v danej veci predstavovala 10 rokov. Odvolací súd k uvedenej námietke žalobcu uviedol, že právo na náhradu škody (rovnako ako na vydanie bezdôvodného obohatenia) je právom majetkovým, a preto sa premlčuje v dobách stanovených Občianskym zákonníkom. Právo na náhradu škody sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ako aj v objektívnej dobe (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ich začiatok je stanovený odlišne; objektívna premlčacia doba plynie od tzv. škodovej udalosti, subjektívna potom odo dňa, keď sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a tom, kto za ňu zodpovedá. Vzájomný vzťah týchto premlčacích lehôt je taký, že sú od seba nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca, a ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Súd prvého stupňa pri posudzovaní žalovaným vznesenej námietky premlčania sa správne vysporiadal s otázkou plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku žalobcom a dospel aj k správnej závere, že dvojročná subjektívna premlčacia doba začala žalobcovi plynúť ešte v októbri 2001, kedy sa dozvedel, že Ing. I. prenajaté nebytové priestory uvoľnil a tieto neboli dané do jeho dispozície. List žalobcu adresovaný žalovanému z 12. októbra 2001 v tomto smere totiž svojím textom neumožňoval žiaden iný výklad a bol celkom jednoznačný. Bolo nepochybné, že žalobca už v októbri 2001 mal preukázateľne všetky vedomosti o tom, že žalovaný podľa jeho názoru neodôvodneným neodovzdaním priestorov mu spôsobuje škodu na ušlom zisku a svoj nárok takto mohol uplatniť aj na súde. K uplatneniu nároku na náhradu škody podľa odvolacieho súdu pritom postačuje taká znalosť výšky škody, ktorá objektívne umožňuje oprávnenému vyčíslieť svoj nárok. Žalobca všetky relevantné parametre priestorov poznal a ako sám v liste uviedol, ušlý zisk vyčíslil už 1. októbra 2001. Nebola preto dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že o vzniku škody sa dozvedel až 6. marca 2006 a jeho nárok na náhradu škody za obdobie od 1. augusta 2002 do 31. marca 2004 bol tak zjavne premlčaný. Bez právneho významu bolo aj poukazovanie žalobcu na desaťročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Odhliadnuc od toho, že nebol preukázaný úmysel žalovaného škodu žalobcovi spôsobiť bolo podstatné, že ak sa skončil priebeh kratšej subjektívnej lehoty, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú - dlhšiu premlčaciu K návrhu žalobcu riešenie nároku s prihliadnutím k § 3 Občianskeho zákonníka vzhľadom na dané okolnosti, odvolací súd uviedol, že podľa zásad súdnej praxe, dobrým mravom všeobecne neodporuje, ak namieta niekto premlčanie práva, lebo inštitút premlčania je zákonným inštitútom, a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Uplatnenie námietky premlčania by sa pričilo dobrým mravom iba v tých prípadoch, ak by bolo výrazom zneužitia tohto práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej lehoty nezavinil. V konaní nepreukázal žalobca žiadne také

skutočnosti, ktoré by mu (objektívne) bránili podať žalobu včas, pred uplynutím subjektívnej premlčacej lehoty, resp. také správanie žalovaného, ktoré by zasahovalo do tohto jeho práva. Správne sa prvostupňový súd vysporiadal aj s nárokom žalobcu po období 31. marca 2003 a v celom rozsahu správne sa súd prvého stupňa vysporiadal i s návrhom žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia (5.554,20 €) .

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý ho žiadal, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že tým, že sa oba sudy nezaoberali jeho námietkami a tvrdeniami v konaní, došlo k vade konania, ktorá zasiahla do jeho ústavne zaručeného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj do zaručeného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práva a ľudských slobôd. Namietal ďalej nesprávny právny záver, že mu žalovaný nespôsobil škodu úmyselne, ktorý si osvojili oba konajúce sudy, poukázal na to, že v tomto smere sú rozhodnutia súdu nepreskúmateľné a zmätočné.

Žalovaný vo svojom vyjadrení žiadal dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas žalobca (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, ide v prípade dovolania o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť (a mimoriadnosť) dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť nevyhnutne v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. Vo všeobecnosti pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo (len) z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci (porovnaj Roseltrans proti Rusku, rozsudok z roku 2005). Vo veci Abdullayev proti Rusku (rozsudok z roku 2010) ESLP zdôraznil, že v záujme právnej istoty zahrnutej v čl. 6 Dohovoru by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“. K ich

zrušení by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a podstatných väd. Podľa názoru ESLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [viď napríklad Sutyazhnik proti Rusku (rozsudok z roku 2009) alebo Bulgakova proti Rusku (rozsudok z roku 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

Ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú prípustnosť dovolania, treba striktno dodržiavať, lebo ak mimoriadny opravný súd „koná a rozhoduje napriek tomu, že neboli splnené zákonom ustanovené predpoklady prípustnosti na jeho postup v opravnom konaní [čl. 46 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 51 ods. 1 ústavy] a prelomí právoplatnosť napadnutého rozhodnutia súdu nižšieho stupňa, porušuje základné právo na súdnu ochranu toho účastníka, ktorý sa po rozhodnutí opravného súdu v takom prípade dostáva do nepriaznivejšej pozície, než v ktorej bol pred takým rozhodnutím opravného súdu. Porušenie princípov spravodlivého procesu spočíva preto v takom postupe a rozhodnutí mimoriadneho opravného súdu, ktorými sa nad rámec zákonných predpokladov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku zrušuje právoplatné rozhodnutie a vec účastníka sa dostáva opätovne pred súd, ktorý musí o veci znovu konať a rozhodovať, pretože to vytvára opätovne stav právnej neistoty, ktorá už bola nastolená právoplatným rozhodnutím súdu nižšieho stupňa (II. ÚS 172/03).

Dovoláním žalobcu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, v ktorom došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., sa odvolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto

ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Podľa názoru žalobcu, vychádzajúc z obsahu jeho mimoriadneho opravného prostriedku, namietal, že bolo zasiahnuté do jeho ústavných práv a porušené právo na spravodlivé súdne konanie, čím zrejme namieta vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., a to, že mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. Z obsahu dovolania ine vady podľa § 237, ktoré by žalobca namietal, dovolací súd neustálil.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Pokiaľ žalobca argumentuje údajnými nesprávnosťami, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v procese zisťovania rozhodujúcich skutkových okolností, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (vid' viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalobcovia v dovolaní namietajú, nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (vid' tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

K tej časti dovolania, v ktorej žalobca naznačuje, že rozhodnutia súdov sú nepreskúmateľné a z toho dôvodu zmätočné, dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (vid' najmä aktuálne rozhodnutia ústavného súdu sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v

preskúmanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety - dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Vychádzajúc z toho dospel dovolací súd k záveru, že právo dovolateľa na riadne odôvodnenie porušené nebolo. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje nielen vysvetlenie skutkových zistení a záverov, ku ktorým dospel odvolací súd, ale tiež právne posúdenie týchto záverov. Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcov.

Z niektorých formulácií obsiahnutých v dovolaní vyplýva, že dovolateľ má za to, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu nie je podľa ustanovení § 238 O.s.p. prípustné a neboli preukázané procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p., dovolací súd odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania (§ 142 ods. 1 O.s.p. v spojení § 243b ods. 5 O.s.p.), lebo nepodal návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.